

قانون جزای نمونه ایالات متحده آمریکا

و

یادداشت‌های توضیحی

مترجمان:

دکتر فیروز محمودی جانکی

عضو هیأت علمی دانشگاه تهران

دکتر حسین آقایی نیا

عضو هیأت علمی دانشگاه تهران

عنوان قراردادی : ایالات متحده. قوانین و احکام

United States. Laws, statutes, etc.

عنوان و نام پدیدآور : قانون جزای نمونه ایالات متحده آمریکا و
یادداشت‌های توضیحی/مترجمان حسین آقای‌نیا، فیروز محمودی جانکی.
مشخصات نشر : تهران: نشر میزان، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری : ۴۱۶ ص.

شابک : 978-622-212-228-7

وضعیت فهرست‌نویسی : فیپا

یادداشت : عنوان اصلی: Model Penal Code...

موضوع : حقوق جزا--ایالات متحده

موضوع : Criminal Law--United States

شناسه افزوده : آقای‌نیا، حسین، ۱۳۲۳- مترجم

شناسه افزوده : محمودی جانکی، فیروز، ۱۳۴۹- مترجم

رده‌بندی کنگره : KF۹۲۱۹

رده‌بندی دیویی : ۳۴۵/۷۳

شماره کتابشناسی ملی : ۸۴۵۷۱۵۷

هرگونه تکثیر (اعم از چاپ الکترونیکی، قابل‌الکترونیکی و...) از این اثر بدون اخذ مجوز
از ناشر خلاف قانون بوده و بیگردد قانونی دارد.
لطفاً در صورت مشاهده، موارد را به شماره تلفن‌های ذیل اطلاع دهید.

۱۴۱۹

نشر میزان

قانون جزای نمونه ایالات متحده آمریکا

مترجمان: دکتر حسین آقای‌نیا، دکتر فیروز محمودی جانکی

چاپ اول: پاییز ۱۴۰۰

قیمت: ۱۲۵۰۰۰ تومان

شماره: ۲۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۲-۲۲۸-۷

نشر میزان: خیابان سهروردی شمالی، خیابان خرمشهر، پلاک ۶۲

تلفن دفتر مرکزی: ۸۸۵۴۹۱۳۱ - ۸۸۵۴۴۱۲۴ تلفن مرکز پخش و فروش: ۸۸۳۴۹۵۲۹ - ۸۸۳۴۹۵۳۰

فروشگاه مرکزی: خ انقلاب، روبروی درب اصلی دانشگاه تهران، ابتدای خ فخرآزی، پلاک ۸۳، تلفن ۶۶۴۶۷۷۷۰

پست الکترونیکی: mizannasher@yahoo.com وب سایت: www.mizan-law.ir

کانال تلگرام: t.me/nashremizan

اینستاگرام: nashremizan

فهرست مطالب

بخش ۱. مقررات عمومی

فصل ۱. مقدمات

ماده	صفحه
۱-۱. عنوان و تاریخ لازم الاجرا	۲۷
۱-۲. اهداف؛ اصول تفسیر	۲۹
۱-۳. قابلیت اعمال سرزمینی	۳۱
۱-۴. طبقات جرایم؛ خلاف‌ها	۳۳
۱-۵. کلیه بزه‌هایی که به موجب قانون موضوعه تعریف شده‌اند؛ اعمال مقررات عام این مجموعه قوانین	۳۵
۱-۶. مرور زمان‌ها	۳۶
۱-۷. شیوه تعقیب در موردی که رفتار متضمن بیش از یک بزه باشد	۳۸
۱-۸. مواردی که تعقیب پیشین، مانع تعقیب همان بزه است	۴۲
۱-۹. مواردی که تعقیب پیشین برای بزه متفاوت، مانع تعقیب است	۴۳
۱-۱۰. تعقیب پیشین در حوزه قضایی دیگر؛ موارد مانع	۴۴
۱-۱۱. تعقیب پیشین در دادگاه فاقد صلاحیت یا با حيله و تقلب متهم کارسازی شده باشد	۴۵
۱-۱۲. اثبات، ورای شک متعارف؛ دفاع مثبت؛ بار اثبات واقعی که رکنی از آن بزه نباشد؛ امارات	۴۵

۱-۱۳. تعاریف عمومی ۴۸

فصل ۲. اصول کلی مسؤولیت

- ۲-۱. لزوم فعل ارادی؛ ترک فعل به عنوان مبنای مسؤولیت؛ تصرف به عنوان فعل ۵۱
- ۲-۲. شرایط عمومی مجرمیت ۵۳
- ۲-۳. رابطه سببیت میان رفتار و نتیجه؛ تفاوت میان نتیجه طراحی شده یا نتیجه منظور با نتیجه واقع شده یا میان نتیجه محکماً و نتیجه واقع شده ۵۷
- ۲-۴. جهل یا اشتباه ۵۹
- ۲-۵. مواقعی که شرایط مجرمیت نسبت به امور خلافی و بزه‌هایی که به موجب قوانین موضوعه دیگری تعریف شده‌اند قابل اعمال نیست؛ تأثیر مسؤولیت مطلق بر کاهش درجه بزه به خلاف ۶۱
- ۲-۶. مسؤولیت برای رفتار دیگری؛ معادنت در رفتار مجرمانه ۶۳
- ۲-۷. مسؤولیت اشخاص حقوقی، مؤسسات فاقد شخصیت حقوقی و اشخاص اقدام‌کننده، یا اشخاصی که حسب وظیفه، از طرف آن‌ها اقدام می‌کنند ۶۶
- ۲-۸. مستی ۷۰
- ۲-۹. اکراه ۷۲
- ۲-۱۰. دستورهای نظامی ۷۳
- ۲-۱۱. رضایت ۷۳
- ۲-۱۲. تخلفات حداقلی ۷۵
- ۲-۱۳. دام‌گستری ۷۶

فصل ۳. اصول کلی توجیه

- ۳-۱. توجیه، یک دفاع مثبت؛ بقای مسؤولیت مدنی ۷۹
- ۳-۲. کلیات توجیه؛ ضرورت ۷۹
- ۳-۳. انجام وظیفه دولتی ۸۰
- ۳-۴. استفاده از زور در حفاظت از خود ۸۲

ماده	صفحه
۳-۵. استفاده از زور برای حفاظت از اشخاص دیگر.....	۸۵
۳-۶. استفاده از زور برای حفاظت از مال.....	۸۷
۳-۷. استفاده از زور در اجرای قانون.....	۹۲
۳-۸. استفاده از زور از سوی اشخاص با مسؤولیت خاص برای مراقبت، نظم یا ایمنی دیگران.....	۹۷
۳-۹. اشتباه حکمی در مورد خلاف قانون بودن زور یا قانونی بودن بازداشت؛ بی‌پروایی یا بی‌احتیاطی در استفاده از زور موجه؛ صدمه یا خطر صدمه ناشی از بی‌پروایی یا بی‌احتیاطی نسبت به اشخاص بی‌گناه.....	۹۹
۳-۱۰. توجیه در جرایم مائی.....	۱۰۰
۳-۱۱. تعاریف.....	۱۰۱

فصل ۴. مسؤولیت

۴-۱. بیماری یا اختلال روانی مانع مسؤولیت.....	۱۰۳
۴-۲. مدرک بیماری یا اختلال روانی، در صورت مرتبط بودن با رکن آن بزه، قابل پذیرش است؛ بیماری یا اختلال روانی تضعیف‌کننده قابل استناد به عنوان زمینه‌ای برای تخفیف پرونده‌های مجازات اعدام	۱۰۴
۴-۳. بیماری یا اختلال روانی مانع مسؤولیت، دفاع مثبت محسوب می‌شود؛ لزوم اخطار؛ شکل رأی هیأت منصفه و حکم دادگاه در زمان صدور رأی عدم مسؤولیت.....	۱۰۵
۴-۴. بیماری یا اختلال روانی مانع آمادگی برای رسیدگی.....	۱۰۶
۴-۵. معاینه روان‌پزشکی متهم با توجه به بیماری یا اختلال روانی.....	۱۰۶
۴-۶. تصمیم دادگاه به آمادگی برای رسیدگی؛ آثار رأی عدم آمادگی؛ رسیدگی در صورت بازیافت مجدد آمادگی؛ جلسه استماع پس از نگهداری	۱۰۸
۴-۷. تصمیم به عدم مسؤولیت بر مبنای گزارش؛ دسترسی به وضعیت متهم از طریق روان‌پزشک منتخب خود او؛ شکل شهادت کارشناس در مواردی که به موضوع مسؤولیت رسیدگی می‌شود.....	۱۱۱

صفحه

ماده

۴۸. اثر قانونی براءت بر زمینه های بیماری یا اختلال روانی مانع مسؤلیت؛ نگهداری؛ آزادی یا ترخیص. ۱۱۲
۴۹. اظهارات در راستای اهداف معاینه یا درمان. قابل پذیرش نیست. مگر در خصوص شرایط روانی. ۱۱۵
۵۰. عدم بلوغ مانع محکومیت کیفری؛ احاله رسیدگی به دادگاه اطفال. ۱۱۶

فصل ۵. جرایم خاتمه نیافته

۵۰۱. شروع مجرمانه. ۱۱۹
۵۰۲. معاونت مجرمانه صرف. ۱۲۲
۵۰۳. تبانی مجرمانه. ۱۲۳
۵۰۴. عدم اهلیت، عدم مسؤلیت یا مصونیت طرف معاونت یا تبانی. ۱۲۶
۵۰۵. طبقه بندی شروع، معاونت و تبانی مجرمانه؛ تخفیف در موارد خطر کمتر؛ ممنوعیت محکومیت های متعدد. ۱۲۷
۵۰۶. نگهداری ابزارهای جرم؛ اسلحه. ۱۲۹
۵۰۷. سلاح های تهاجمی ممنوعه. ۱۳۰

فصل ۶. تفکیک مجاز بزه کاران

۶۰۱. درجه های جنایات. ۱۳۳
۶۰۲. تعیین مجازات طبق این مجموعه قوانین؛ تفکیک های مجاز. ۱۳۴
۶۰۳. جزاهای نقدی. ۱۳۶
۶۰۴. جریمه های اشخاص حقوقی و مؤسسات فاقد شخصیت حقوقی؛ ضبط اساسنامه شرکت یا ابطال مدرکی که به یک شرکت خارجی اجازه تجارت در ایالت را می دهد. ۱۳۶
۶۰۵. بزه کاران جوان بالغ. ۱۳۸
۶۰۶. مجازات حبس برای جنایت؛ مدت های معمول. ۱۴۰
۶۰۷. مجازات حبس برای جنایت؛ حبس های مشدد. ۱۴۲

به نام خدا

پیشگفتار مترجمان

در ایالات متحده آمریکا علاوه بر این که هر یک از پنجاه و دو ایالت قانون جزایی مستقل دارند، قانون جزای فدرال، همه قوانین ایالتی و ناحیه کلمبیا را پوشش می‌دهد. به موجب قانون اساسی آمریکا، قدرت تحمیل مسئولیت کیفری در بادی امر به ایالت‌ها سپرده شده و قدرت فدرال محدود به تعیین جرایم و مجازات جرایمی است که به طور خاص مرتبط به منافع فدرال باشند.^۱ این قلمرو مشتمل است بر جرایم ارتكابی علیه اموال منحصر به فرد فدرال و رفتارهایی که در بیش از یک ایالت ارتكاب می‌یابند و دشوار است که یک ایالت به تنهایی بتواند آن را به نحو مؤثری تعقیب نماید مانند جرایم مواد مخدر و جرایم سازمان یافته.^۲ آن گونه که برخی از حقوق‌دانان بیان می‌کنند قدرت حقوق کیفری ایالتی منشعب از «قدرت پلیسی»^۳ آنهاست در حالی که دولت فدرال از چنین قدرتی برخوردار نیست و بدین جهت قدرتش برای وضع قانون جزا باید بر مبنای دیگری استوار شود.^۴

در قوانین جزایی ایالت‌ها، تنوع و تفاوت بسیاری وجود دارد و به قول دو تن از حقوق‌دانان، پل رابینسون و مارک دویر، به سختی می‌توان از «قاعده آمریکایی» در موضوعات حقوق جزایی سخن گفت. با این حال، مشابهت‌های زیادی در میان این قوانین جزایی می‌توان یافت که در حد زیادی متأثر از قانون جزای نمونه است.

تلاش‌ها برای تدوین قوانین جزایی آمریکا به وسیله ادوارد لیوینگستون^۵ و پس از آن

1. Scheb, John M., Scheb II, John M., **criminal law and procedure**. Wadsworth, USA: Belmont, 2011, pp. 11, 53.
2. Robinson, Paul H., Dubber, Markus D., "the American Model Penal Code: a brief overview", **New Criminal Law Review**, vol. 10, No. 3, 2007, pp. 320-321.
3. Police power
4. Dubber, Markus D., Kelman, Mark G., **American criminal law: cases, statutes, and the foundations, and comments 2-3**, 2005.
5. Edward Livingston

دیوید دودلی فیلد^۱ آغاز گردید. لیونگستون پیش‌نویس‌هایی برای قانون جزای ~~فدرال~~ و قانون جزای لوئیزیانا تدوین کرد که در سال ۱۸۲۶ تکمیل شدند. این هر دو طرح بسیار بلندپروازانه بودند و با کمترین موفقیت در زمینه تدوین قانون جزا در ایالات متحده آمریکا روبرو شدند. قانون جزای لیونگستون هم از حیث قلمرو و هم از حیث محتوا بر اندیشه‌های بتنام و اصول فایده‌گرایانه او و دیدگاه‌های سزار بکاریا استوار شد. در مقابل، فیلد به عنوان یکی از تدوین‌کنندگان قانون جزا بلندپروازی کمتری داشت و توفیق بیشتر. به همین دلیل طرح او در سال ۱۸۵۶ به قانونگذار ایالت نیویورک داده شد و در ۱۸۸۱ پس از بحث و بررسی به قانون تبدیل شد و تا زمان جایگزینی آن با قانون جزای جدید در سال ۱۹۶۷، لازم‌الاجرا بود. قانون اخیر این ایالت مانند بسیاری دیگر از قوانین جزایی سایر ایالت‌ها از قانون جزای نمونه مؤسسه حقوق آمریکا^۲ متأثر بود. جالب این است که هربرت وکسلر^۳ که در سال‌های ۱۹۶۳ تا ۱۹۸۴ مدیریت مؤسسه حقوق آمریکا را برعهده داشت و گزارشگر اصلی قانون جزای نمونه آمریکا بود، عضو کمیسیون قانونگذاری بود که پیش‌نویس قانون جزای نیویورک را تهیه کرد^۴ که همین امر به تأییدی قانون جزای این ایالت از قانون جزای نمونه کمک شایانی کرد. قانون جزای نمونه بلند پروازی نظام‌وار لیونگستون و رهیافت فایده‌گرایانه او را با رویکرد عمل‌گرایانه فیلد به هم آمیخته است. وقتی تدوین طرح قانون جزای نمونه در سال ۱۹۵۱ شروع شد، بیشتر قوانین جزایی آمریکا در وضع بدی به سر می‌بردند و تنها ایالت لوئیزیانا بود که تلاش‌های جدی برای اصلاح قانون جزا را پیش از قرن نوزدهم آغاز کرده بود. در آن ایام یک قانون جزای واقعی وجود نداشت بلکه مجموعه‌ای از قوانین متفرقه که متضمن جرایم و مجازات‌هایی خاص برای صیانت از منافع عمومی معینی بودند، در دسترس قرار داشت. قانون جزای فدرال نیز که در سال ۱۹۴۸ برای ایجاد اصلاحاتی در این زمینه وضع شده بود، جرایم را به ترتیب حروف الفبایی تنظیم و مقرر کرد و به نحوی که بیان شد حوزه قلمرو این قانون تفاوت اساسی با قانون ایالتی داشت.^۵

تنوع قوانین جزایی ایالتی از سویی و غیرسیستماتیک، ناکامل بودن در نظریه، نقصان‌های

1. David Dudley Field

2. The American Law Institution

3. Herbert Wechsler

4. Robinson, Paul H., Dubber, Markus D., (n.2), pp. 321-322.

5. Ibid, pp. 322-323.

کاربردی قانون جزای فدرال به مثابه یک قانون ملی و وجود قانونی که بتواند سرمشقی برای اصلاحات جزایی در ایالت‌ها باشد، موتور محرکی شدند که مؤسسه حقوق آمریکا را برای انجام این مأموریت به حرکت واداشت. در چنین وضعی مؤسسه حقوق آمریکا که سازمانی غیردولتی و متشکل از قضات عالی‌رتبه، حقوق‌دانان و استادان حقوق در ایالات متحده آمریکا بود، با در اختیار داشتن تجربهٔ تدوین قانون نمونهٔ آیین دادرسی کیفری، به فکر تدوین قانون جزای نمونه افتاد. این طرح بنا بود از ۱۹۳۱ شروع شود که به دلیل مشکلات مالی و شروع جنگ دوم جهانی متوقف شد تا این که در ۱۹۵۱ اجرای آن از سر گرفته شد و در نهایت پس از ده سال تلاش علمی منسجم، پیش‌نویس این قانون در سال ۱۹۶۲ منتشر شد. مشارکت حقوقدانان بزرگی چون هربرت وکسلر به عنوان استاد دانشگاه کلمبیا و کسی که در محاکمه متهمان نازی در دادگاه نورنبرگ مشارکت داشت و نیز سانفورد کادیش^۱، حقوقدان و نظریه‌پرداز کیفری آمریکا و دهها تن از محققان حقوق جزا، دادستان‌ها و وکلای مدافع، مقامات زندان، کارشناسانی در زمینهٔ روان‌شناسی، جرم‌شناسی و حتی ادبیات انگلیسی^۲ در تدوین قانون جزای نمونه به خوبی دلالت بر بزرگی کاری دارد که انجام شد. متناسب با موضوعات خاص، متخصصان دیگری نیز برای بررسی و مشارکت در تهیهٔ پیش‌نویس حاضر می‌شدند. پس از مذاکرات و مباحث طولانی و عمیق در گروه‌های تنظیم پیش‌نویس و کمیتهٔ مشورتی، سرانجام هریک از پیش‌نویس‌های قسمت‌های مختلف قانون با شرح و توضیح مفصل به نشست سالانه مؤسسه با حضور همهٔ اعضای آن ارائه شد و مورد بررسی قرار گرفت. فرآیند ملاحظات سالانه پیش‌نویس تا سال ۱۹۶۲ به طول انجامید. مجموعه شرح و توضیح بخش اختصاصی این قانون در ۱۹۸۰ و بخش عمومی آن در ۱۹۸۵ در شش جلد و بالغ بر ۳۵۰۰ صفحه منتشر شد که کمک بسیاری به خوانندگان برای فهم مواد مزبور و دکترین‌های مبنایی هریک از مواد قانون دارد.

نکتهٔ مهمی را که نمی‌توان در باب تاریخچهٔ شکل‌گیری این قانون از قلم انداخت این است که مؤسسهٔ حقوق آمریکا به طور معمول «بازگویی»^۳ قلمرویی خاص از حقوق را مطمح نظر داشت. این شیوه متضمن بیان و منطقی کردن قواعد حاکم در حوزه‌های قضایی

1. Sanford Kadish

2. Dubber, Markus D., "Penal Panopticon: the idea of a model penal code". **Buffalo Criminal Law Review**, vol. 4, No. 53, 63-64.

3. Restatement

آمریکاست. چنین کاری به شکل گیری توان افساح‌کنندگی برای دادگاهها و قانونگذار می‌انجامد و در تفسیر و اجرا مورد استفاده و استناد دادگاهها قرار می‌گیرد. علیرغم این رویه، مؤسسه به این نتیجه رسید که حقوق کیفری وقت آمریکا به حدی آشفته و غیرمنطقی است که شایستگی بازگویی و بازخوانی ندارد. لذا نتیجه گرفتند که آنچه نیاز است ارائه یک پیش‌نویس قانون جزاست.^۱

این قانون مهمترین تلاش برای تدوین یک قانون جزایی آمریکایی بود. می‌دانیم که حقوق کیفری مدرن در ایالات متحده آمریکا، متفاوت از نظام حقوق اروپای قاره‌ای و به طور کلی حقوق نوشته، به شکل قانون‌های جزایی بروز نکرد. برای ساده‌سازی کار وکلا و حقوق‌دانان جهت دستیابی به دیدگاهها و نظریه‌های مختلف در کامن‌لا، چاره کار در تدوین قوانین جزایی دیده شد تا همچون حقوق نوشته بتوان با مراجعه به متن قانون و سپس تفسیرها و شرح‌های شکل گرفته پیرامون آن به یک نظام کیفری نظریه‌مند دست یافت.

با این که قانون جزای نمونه، قانونی لازم‌الاجرا نیست، اما در سه ساحت بر حقوق کیفری آمریکا اثر گذاشته است: اصلاح قوانین کیفری ایالت‌ها، اثرگذاری بر فهم و تفسیر قانون توسط دادگاهها و سرانجام توسعه و ارتقای دیدگاهها و نظریه‌های دانشگاهی و پژوهشی. اصول مسئولیت در بخش یک این قانون و تعریف جرائم در بخش دو آن، ارزش و اعتباری تاریخی به دست آوردند. قسمت تعیین کیفر و اصلاح و درمان در بخش‌های سه و چهار به اندازه آن دو مورد اقبال و پذیرش قرار نگرفتند، زیرا متأثر از نظریه کیفری و تجربه آمریکا در این زمینه رویکردها به مجازات تغییر کرده و دگرگون شده است. با توجه به این که دو بخش اخیر قانون جزای نمونه متأثر از نظریه فایده‌گرایی به ویژه کارکردهای ارباب و بازپروری و اصلاح، تنظیم شده است، تحولات بعدی درباره نظریه کیفری از جمله ایده بازگشت به کیفر و احیای سزاگرایی و تمایل سیاست کیفری آمریکا بر سخت‌گیری کیفری، اقبال به مواد مندرج در این دو بخش را کمتر کرده است.^۲ با این حال در دو بخش قبلی نیز همواره همه مواد قانونی یا رویکردها و اصول پذیرفته شده، مورد

1. Robinson, Paul H., Dubber, Markus D., (n.2), p. 323.

2. See: Dubber, Markus D., "the American Law Institute's Model Penal Code and European Criminal Law", in André Klip (ed.), **Substantive Criminal Law of the European Union**. Maklu, 2011.

اقبال قانونگذاران ایالتی نبوده است؛ از جمله، در حالی که قانون مزبور قاعده «قتل عمد جنایی» موجود در کامن لا را رد نمود، بسیاری از ایالت‌ها به آن پایبند ماندند و با این که اکثر ایالت‌ها نوآوری قانون جزای نمونه را در تعیین مجازات جرم تام برای جرایم ناتمام نپذیرفتند.^۱ در هر حال، این قانون در بادی امر تأثیر عمیقی بر بازتدوین و یا اصلاح قوانین ایالتی به ویژه در دو دهه پس از انتشار آن داشت. آقای وکسلر در پیشگفتار خود بر این قانون به بیش از ۳۰ قانون ایالتی استناد می‌کند که پس از انتشار این قانون و متأثر از آن به تصویب رسیدند.

از سوی دیگر، در دیدگاهها و آرای دادگاهها به وفور به قانون جزای نمونه به عنوان منبعی جهت تفسیر و فهم قوانین موجود یا جهت ایجاد دکترین کیفری استناد شده است. حتی دادگاه های جنایی در ایالت‌هایی که مستقیماً از این قانون الهام نگرفتند، بسیار تحت تأثیر آن قرار دارند و قضات به طور فزاینده‌ای آن را به عنوان منبع آموزه‌ها و اصول زیربنایی مسئولیت کیفری مورد استفاده قرار می‌دهند.^۲ فراتر از خود قانون، شرح و تفسیرهای شش جلدی این قانون نیز بر آرای دادگاهها تأثیر عمیقی گذاشته است. از طرف دیگر، چون بسیاری از ایالت‌ها کار خود را در قانونگذاری ناسچیزی دارند، پستوانه مستحکم قانونی و رویه‌ای در دسترس نبوده که دادگاهها را در تفسیر و فهم قوانین مبهم یاری بدهد. در جاهایی که قانون جزا از این قانون الهام گرفته یا اقتباس شده است، شرح و تفسیرهای آن بهترین مرجع در دسترس برای استدلال و استناد ورای مقررات و تأثیر مستقیم آنهاست. به عنوان ساحت سوم، این قانون و شرح آن منبعی مهم برای حقوقدانان و پژوهشگران حقوق کیفری برای فهم مواد این قانون و موضوعات حقوق کیفری است.^۳

در ایران، استادان و دانشجویان حقوق که عموماً از طریق منابع انگلیسی مطالعات تطبیقی خود را پیگیری می‌کنند، همواره در متون حقوق کیفری کامن لابی با استناد و ارجاع فراوان به قانون جزای نمونه و مقایسه آن با سنت کامن لابی یا قوانین و مقررات دیگر روبرو می‌شوند و برای دانستن و بهره بردن از متن قانون مزبور مشتاق‌تر می‌شوند. با این که متن این قانون به راحتی از طریق جستجوی اینترنتی در دسترس همگان است، بهتر

1. Robinson, Paul H., Dubber, Markus D., (n.2), p. 320.

2. Kadish, Sanford, et al, **Criminal Law and its Processes: Cases and Materials**, New York: Wolters Kluwer, 2017p. 157.

3. See: Dubber, Markus D., (n.16).

آن دیدیم که این متن مهم و تأثیرگذار به فارسی برگردانده شود. اهل فضل و ~~حقوقدانان~~ و پژوهشگران کیفری به خوبی واقفند که ترجمه متن قانون با دشواری‌های خاصی مواجه است که از طبیعت «متن» و «زبان» آن ناشی می‌شود. دیگر این که در قوانین کیفری بنا نهادها و تأسیساتی مواجه می‌شویم که مشابه آنها در حقوق داخلی ما وجود ندارد و برای مترجم و خواننده به راحتی قابل درک نیست مگر آن که شرح و تفصیلی از آن در متون حقوقی بیاید و بخواند. از اینرو، کوشش شد که قانون مزبور آن گونه که هست ترجمه شود و نه آن گونه که برای خواننده فارسی زبان در تطبیق با حقوق داخلی خود قابل دریافت است. پایبندی به این اصل ممکن است دریافت آسان مفاهیم موجود در این قانون را با دشواری‌هایی روبرو کند. در این موارد، کوشیدیم با ارجاع به منابع معتبر تا آنجا که مقدور است با توضیحی در پاورقی مطلب را تبیین کنیم.

در ترجمه این قانون بنا را بر این گذاشتیم که هر یک از ما، بخش خاصی از کتاب را ترجمه کنیم. بخش یک که مشتمل بر مقررات عمومی است و بخش دوم که در بردارنده تعریف جرایم خاص است، توسط حسین آقایی‌نیا و بخش سه که به اصلاح و درمان و زندان و بخش چهارم که به سازمان زندان اختصاص یافته است توسط فیروز محمودی جانکی ترجمه شد. البته در این تقسیم‌بندی رعایت موارد مشترکی چون پایبندی به معادل‌های واژگان مشترک تا آنجا که مقدور بود، مدنظر قرار گرفت.

این ترجمه بی‌گمان بی‌عیب و نقص نیست. مایه مسرت خواهد بود اگر خوانندگان این متن، ما را از دیدگاه‌های اصلاحی همراه با مهرورزی خود آگاه سازند تا از آنها برای اصلاح و منقح‌تر کردن ترجمه در چاپ‌های بعدی بهره ببریم.

در پایان بر خود لازم می‌دانیم از همکار ارجمند و فاضلمان، جناب آقای دکتر هادی رستمی، عضو هیأت علمی دانشگاه بوعلی همدان که با وجود مشغله بسیار این ترجمه را با دقت مطالعه و ویراستاری ادبی نمودند، سپاسگزاری نماییم. و نیز جا دارد که از همکاری‌های سرکار خانم مرضیه توفیقی دانشجوی مقطع دکتری حقوق دانشگاه هارواد تشکر کنیم. همچنین از نشر میزان خصوصاً همکار گرامی جناب آقای دکتر عباس شیری که برای انتشار این اثر از هیچ کوششی فروگذار نبودند، صمیمانه تقدیر می‌نماییم.